

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DOTYCZĄCY
DRZWI WEJŚCIA GŁÓWNEGO DO KOŚCIOŁA POD
WEZWANIEM DUCHA ŚWIĘTEGO
W ROGOŹNIE

Konservator Zabytków

Agata Grajkowska
nr dyplomu 2191

mgr sztuki Agata Grajkowska

Konservator malarstwa i rzeźby

polichromowanej

ul. Lotników 4/12

87-100 Toruń

tel. 607-135-574

agata.grajkowska@wp.pl

nr dyplomu 2191/2000

Toruń, luty 2023 r.

ROGOŹNO KOŚCIÓŁ PW DUCHA ŚWIĘTEGO, DRZWI WEJSCIOWE DO KOŚCIOŁA

Budowę kościoła jako świątyni ewangelickiej rozpoczęto w 1808 roku. Nieukończony konsekrowano w 1817 roku, prace kontynuowano do 1839 roku, kiedy to wzniesiono ostatecznie fasadę zachodnią, tym samym kończąc budowę¹. Po II wojnie światowej kościół przekazano wiernym wyznania katolickiego, od 1965 roku konkretnie parafii pw. Ducha Świętego². Świątynia orientowana, wzniesiona na rzucie prostokąta, w stylu późnoklasycystycznym z fasadą o cechach neoromańskich o wnętrzu jednoprzestrzennym.

Fasada kościoła mieści potrójny portal wpisany w występujące przed lico muru monumentalne prostokątne obramienie. Trzy otwory drzwiowe w kształcie wydłużonych prostokątów zamkniętych u góry półkoliście, o równej wysokości, przedzielone są prostymi prostokątnymi półfilarami z wydzielonymi cokołami a zwieńczonymi gzymsami. Podpory te dźwigają arkadowe łuki z podziałem wzdłuż wałeczkami na trzy pasy. Pomiędzy łukami arkad kompozycje ornamentalne. Ponad potrójną arkadą swego rodzaju belkowanie z fryzem ozdobionym czterema kwiatonami i rozbudowany profilowany gzyms wieńczący, wystający przed lico.

Tak dekorowany portal mieści troje drzwi drewnianych. Drzwi o kształcie wydłużonego prostokąta, na których podziały dokonane przez profilowane listwy tworzą po pięć ramek na każdym skrzydle drzwi. Pola płycin przez nie tworzonych są naprzemiennie mniejsze i większe (o dwukrotnie większej wysokości). Na osiach wyznaczonych przez przedłużenie

¹ Źródło internetowe:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Ducha_%C5%9Awi%C4%99tego_w_Rogo%C5%BAnie, dostęp z dnia 21.02.2023

² Źródło internetowe: https://archidiecezja.pl/kuria_parafie/rejon-wagrowiecki/dekanat-rogozinski/rogozno-par-pw-ducha-swietego/, dostęp z dnia 21.02.2023

przekątnych prostokątnych pól drewniane kuleczki imitujące okucia. W drewnianych nadprożach ponad prostokątami drzwi motyw liścia. Półkoliste części pod łukami arkad z niewielkim półkolem w centrum dolnej krawędzi i promieniście rozchodzącymi się liniami podziałów – przeszklone, stanowią półokrągłe otwory okienne. Drzwi w kolorystyce jasnej rozbielonej zieleni z czarnymi metalowymi elementami takimi jak klamki i zawiasy i z czarnymi drewnianymi imitacjami okuć.

Drzwi boczne prostokątne, z podziałem w tworzonym przez poziomą linię w 1/3 wysokości. Powstałe przez ten podział pola wypełnione kompozycją stworzoną przez ukośnie ułożone listwy. W górnym polu o większej wysokości, schodzące się w osi pionowej, tworząc kształt litery V z wyróżnionym na wysokości klamki romboidalnym polem z motywem ornamentycznym. W dolnym polu listwy ułożone diagonalnie w jednym kierunku. Miejsca przymocowania listew zdobione kulkami okuć. Kolorystyka analogiczna jak w drzwiach wejścia głównego – jasna rozbielona zieleń i czarne elementy.

Stan zachowania drzwi jest obecnie bardzo zły. Wymagają one wzmocnienia- impregnacji, uzupełnienia licznych ubytków oraz naprawy elementów metalowych. Warstwy przemalowań w kolorystyce odbiegającej od oryginału łuszczą się i odpadają, szczególnie w dolnych partiach skrzydeł.

Celem prac będzie zatrzymanie procesu niszczenia obiektu zabytkowego oraz przywrócenie mu walorów estetycznych i historycznych. W ramach zadania zostanie przeprowadzona pełna konserwacja według zatwierdzonego programu konserwatorskiego.

PROPONOWANY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

- Wykonanie odkrywek pasowych *in situ* w celu ustalenia stratygrafii i chronologii warstw barwnych.
- Oczyszczenie powierzchni z zanieczyszczeń o charakterze mechanicznym, luźno związanych z podłożem.
- Mechaniczne i chemiczne usunięcie wtórnych warstw olejnych. Wybór metod i środków uzależniony będzie wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
- Oczyszczenie i zabezpieczenie elementów metalowych.
- Impregnacja wzmacniająca drewno (Paraloid B72 w acetonie).
- Wykonanie większych uzupełnień drewna- flekowanie.
- Uzupełnienie ubytków w podłożu drewnianym dwuskładnikowym epoksydowego kitem do drewna (Epidian 5/PAC).
- Uzupełnienie małych ubytków kitem akrylowym do drewna typu Colowood firmy Tikkurila.
- Przeszlifowanie całej powierzchni drzwi papierami ściernymi o odpowiedniej gradacji (od 80-120).
- Naprawa starych oryginalnych elementów ślusarskich.
- Częściowa wymiana wtórnych, montowanych współcześnie elementów metalowych: okuć, klamek i zamków na pasujące stylistycznie do obiektu zabytkowego.
- Zabezpieczenie elementów metalowych farbą do metalu firmy Eddi Schmied w kolorze Antik Graphitschwarz Matt
- Malowanie powierzchni drzwi w kolorze zbliżonym do oryginału farbą do drewna typu HK-Lasur firmy Remmers lub farbą akrylową matową do malowania elementów drewnianych w ekspozycji zewnętrznej typu Ultra Pro firmy Tikkurila.

Fot.1. Drzwi wejścia głównego do kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Rogoźnie.

Fot.2. Drzwi wejścia głównego do kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Rogoźnie.

Fot.3. Drzwi wejścia głównego do kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Rogoźnie.

Fot.4. Drzwi wejścia głównego do kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Rogoźnie.

Fot.5,6. Drzwi wejścia głównego do kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Rogoźnie.